

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. I

Fylke: Østfold

Tilleggsspørsmålnr.

Herad: Trøgstad

Emne: Ard og Plog

Bygdelag: --

Oppskr. av: N.Parr Mellbye

Gard: Hov

(adresse): Trøgstad

G.nr. 112 Br.nr. I

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

Opl. fått av grbr. Ole Lund, Trøgstad, 81 år

SVAR

Ang. Arden er det litet å meddele. O. Lund husker tilbake til begynnelsen av 1970 årene, da var arden ikke lenger i bruk, men eldre folk dengang snakket om arden, så de har rimeligvis brukt den tidligere. Potetsetting samt optakning og hypping foregik med grev.

Jeg syns å huske, at jeg engang i min barndom har set en ard som fig 3. Nå fins ingen igjen. Om drag eller skokler til denne kan intet opplyses.

Arden kaldtes her "Al" med tykk l.

Det er ikke hjemmesmidde ploger i bruk lenger, men jeg kan huske å ha set ploger som fig.12 og 14.

I 1870 årene og videre utover var det kun hjemme smidde ploger i bruk. De ble smidd her i bygda og i nabo - bygdene. En kjendt plogsmed var Hans Auensen i Søndre Høland, han hadde ord for å være en utmerket flink plogsmed, så fra hans hånd fandtes sikkert mange ploger i Trøgstad. I Trøgstad hadde vi en flink plogsmed i Nikolai Risbraate, han døde antagelig omkr. 1920. De ploger han lagde var pene og gode, på fasong som f.eks. Kverlands ploger, åsen og styret var av bjerke tre, skjær og ristel av stålplater, kjøpt i forretn.

og tilhugget og modelert av smeden. Det var ikke hjul til å regulere dybden på disse ploger, men en sindrig innretning til å regulere op og ned anbragt i enden av plog - åsen.

De fabriklagede ploger kom hit til bygda i 1890 årene.

Trøgstad den 17 mars 1948.

N. Dan Skarve

1562

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING